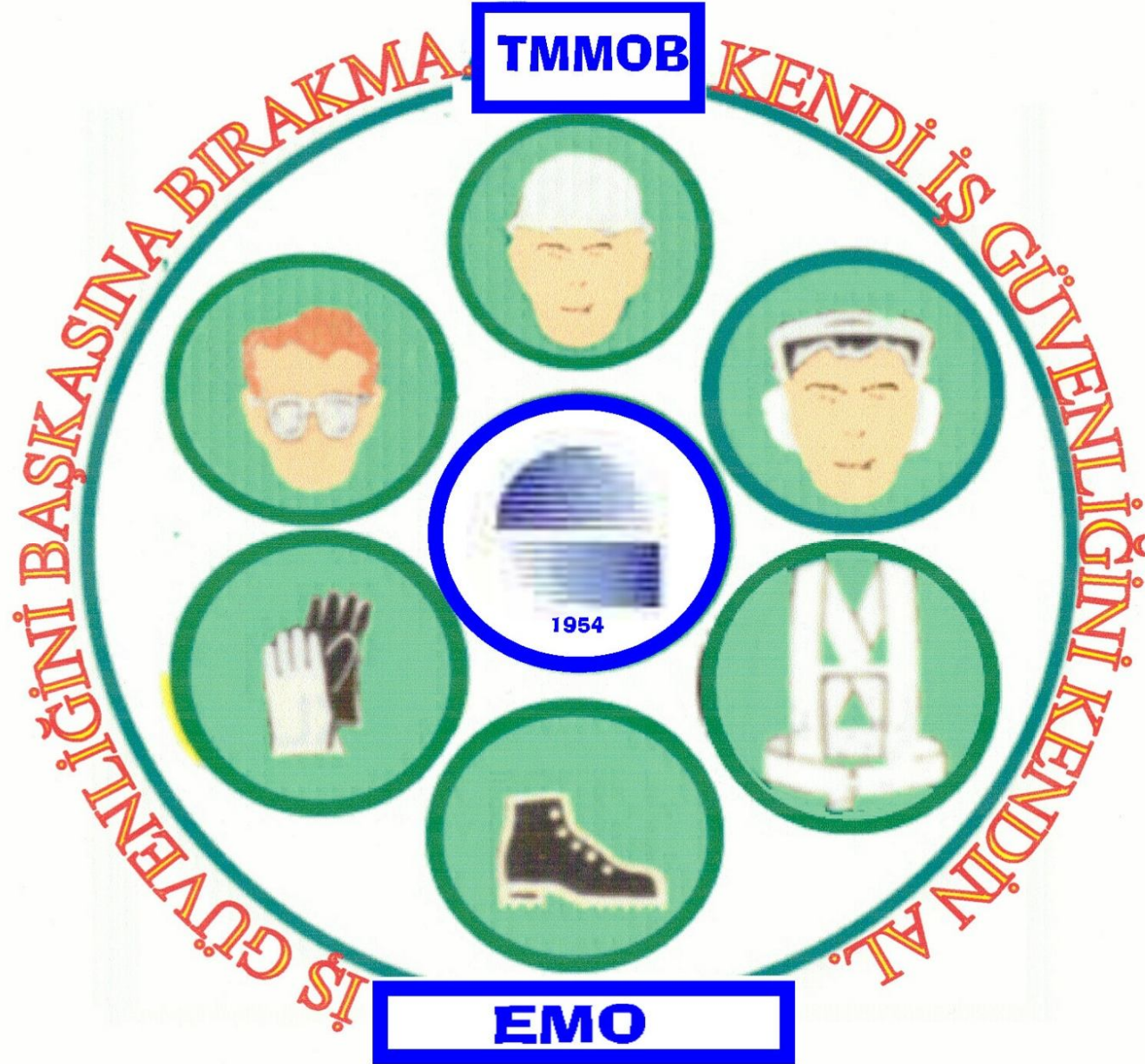

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin birbirinden ayrılamaz iki kavramı

Sağlık

ve

Güvenlik

temel iki bilim dalının konularını içermektedir.

TEHLİKE : İnsanların yaralanması, hastalanması, malın veya malzemenin hasar görmesi, işyeri ortamının zarar görmesi veya bunların birlikte gerçekleşmesine sebep olabilecek kaynak veya durum *TS 18001*

ÖRNEK OLARAK :

Elektrik

Ateş

Patlayıcı

1954

RİSK : Tehlikeli bir olayın meydana gelme olasılığı ile sonuçlarının bileşimidir. *TS 18001*

ÖRNEK OLARAK :

Kontrolsüz yakılan ve bırakılan **Ateş**

Uygun Taşınmayan veya koruma altında olmayan **Elektrik**

Uygun Taşınmayan veya koruma altında olmayan **Patlayıcı**

KAZA

Ölüme, hastalığa, yaralanmaya, hasara veya diğer kayıplara sebebiyet veren istenmeyen olay *TS 18001*

OLAY

Kazaya sebep olan veya sebep olacak potansiyele sahip olan oluşum
TS 18001

HASARSIZ OLAY (OLMAK ÜZERE,RAMAK KALMA)

Hastalığa, ölüme, yaralanmaya, zarara veya diğer kayıplara sebep olmadan gerçekleşen olaylar

Olay terimi hasarsız olaylarıda kapsar *TS 18001*

İŞ KAZASI

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

Kanun Numarası : 5510
Kabul Tarihi : 31/5/2006
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih: 16/6/2006 Sayı : 26200
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 45 Sayfa:

İŞ KAZASI

- ❑ MADDE 13- İş kazası;
 - ❑ a) Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,
 - ❑ b) İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle veya görevi nedeniyle, sigortalı kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş veya çalışma konusu nedeniyle işyeri dışında,
 - ❑ c) Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
 - ❑ d) Emziren kadın sigortalının, çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,
 - ❑ e) Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında,
- meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen özüre uğratan olaydır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Çalışanların, geçici işçilerin, yüklenici personelinin, ziyaretçilerin ve çalışma alanındaki diğer insanların sağlık ve güvenliğini etkileyen faktörler ve koşullardır. *TS 18001*

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Tanımlarında **İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ**

Tüm mesleklerde ;

“Çalışanların **bedensel, ruhsal, sosyal iyilik durumlarını** en üst düzeye ulaştırmak, bu düzeyde sürdürmek,

Çalışanların **çalışma koşulları** yüzünden **sağlıkların bozulmasını** önlemek,

Çalışanları çalıştırılmaları sırasında **sağlığa aykırı etmenlerden** oluşan **tehlikelerden** korumak,

Çalışanları **fizyolojik ve psikolojik** durumlarına en uygun mesleksel ortamlara yerleştirmek ve bu durumları sürdürmek,

ÖZET OLARAK

İŞİN İNSANA VE HER İNSANIN KENDİ İŞİNE UYUMUNU SAĞLAMAK “
olarak tanımlamıştır.

İLGİLİ KİŞİ VE KURULUŞLAR

Organizasyonun iş sağlığı ve iş güvenliği performansı ile ilgilenen yada bundan etkilenen birey ve gruplardır.

Bunlar;

- . Çalışanlar,
- . Taşeronlar,
- . Müteahhitler,
- . Tedarikçiler,
- . Fabrika yönetimi,
- . İşveren ve İşçi Sendikaları,
- . Müşteriler,
- . Ziyaretçiler,
- . Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı.

İSG nin üç tarafı vardır

1. Çalışanlar
2. Çalıştıranlar (İşveren)
3. Devlet

İSG taraflarının kendilerine ilişkin görev ve sorumlulukları vardır. Taraflardan birisi görevini getirmediğinde sistemin ayakta kalması mümkün değildir.

Bu üçlünün dışında destek aldığı kurum ve kuruluşları da unutmamak gereklidir bunlar Sivil toplum örgütleri, Fakülteler, Sendikalar, Dernekler vb.

İş Sağlığı ve Güvenliğinin uygulanmasını ;

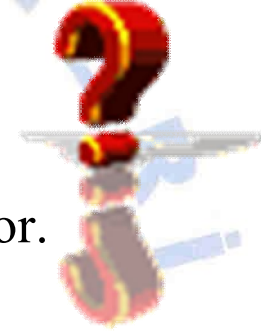
İş Sağlığı Güvenliğini bilincinin gelişimini insanların veya toplumların, yaşam biçimleri, olaylara bakış açıları sosyal yapıları belirlemektedir.

Bir düşünelim

Tarafların hepsi görevini yerine getiriyor mu

Kazalar sadece enaz 50 kişinin çalıştığı iş yerlerinde mi oluyor.

27 Kasım 2010 Tarih 27768 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

Madde 2 : Bu Yönetmelik, 22/5/2003 tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanunu kapsamında yer alan ve devamlı olarak en az elli işçi çalıştırılan işyerlerini kapsar.

İş Güvenliği Teşkilatı ve İş Güvenliği ile ilgili mevzuatı şöyle sıralayabiliriz ;

- ✓ 4857 Sayılı İş Kanunu
- ✓ Çalışma Bakanlığı teşkilatı hakkında kanun
- ✓ 5510 sayılı SGK kanunu
- ✓ (İSG) İş Sağlığı ve Güvenliği Tüzüğü
- ✓ Ağır ve Tehlikeli İşler Tüzüğü ve diğer Tuzukler
- ✓ Yönetmelikler
- ✓ Tebliğler
- ✓ Uluslararası sözleşmeler

İŞVEREN VE ÇALIŞANIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

MADDE 77. - İşverenler işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak, işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler. İşverenler işyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine uyulup uyulmadığını denetlemek, işçileri karşı karşıya bulundukları mesleki riskler, alınması gerekli tedbirler, yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği eğitimini vermek zorundadırlar. Yapılacak eğitimin usul ve esasları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

İşverenler işyerlerinde meydana gelen iş kazasını ve tespit edilecek meslek hastalığını en geç iki iş günü içinde yazı ile ilgili bölge müdürlüğüne bildirmek zorundadırlar.

Bu bölümde ve iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tüzük ve yönetmeliklerde yer alan hükümler işyerindeki çıraklara ve stajyerlere de uygulanır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ (İSG) KONUSUNDA İŞVERENİN GÖREVLERİ

- Mevzuat hükümlerini uygulama ve iş güvenliği tedbirlerini alma görevi
- İşçileri Eğitim Görevi
- İşverenin Denetim Görevi
- İşçileri alınacak güvenlik önlemlerine uymaya zorlama görevi
- İşyerinde risk değerlendirmesi yapmak ve çalışanlarını bilgilendirmek
- Çalışanların İSG çalışmalarının her aşamasında katılımını sağlamak

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ (İSG) KONUSUNDA ÇALIŞANLARIN GÖREVLERİ

- * İş yerinde uygulanan güvenlik ve sağlık kurallarına uymak,
- * İşverenin bu konuda verdiği emirlere ve talimatlara uymak,
- * Makine ve tezgahlarla ilgili koruyucularla, kişisel korunma malzemelerini kullanmada ihmalkar davranmamak,
- * Makine ve tezgahları ve diğer ekipmanları kullanma talimatına göre çalıştırmak, kullanmak ve kapatmak,
- * Çalışma esnasında gerekli dikkat ve özeni göstermek,
- * Tehlike yaratabilecek davranışlardan kaçınmak,
- * İkazlara uymak,
- * Tehlike yaratabilecek durumları derhal en yakın amirine bildirmek,

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, işveren Tarafından Uyarıldığı Halde 3 Kez Üst Üste Kulak Tıkacını Takmayan İşçinin İşten Atılmasını "Haklı Fesih" Nedeni Saydı.

9. Hukuk Dairesi, kulak tıkacı takmadığı için iş akdi fesh edilen işçinin açtığı işe iade davasında, Kayseri 2. İş Mahkemesi'nin verdiği kararı bozdu. Yargıtay, kulak tıkacı takmayan işçinin iş akdinin haklı nedenlere dayanılarak fesh edildiğini belirtti. 01.08.2008

"4857 sayılı İş Kanunu'nun 77/1. maddesi uyarınca, 'işverenler iş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak, işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler"

İşveren ,salt mevzuatta öngörülen önlemleri değil, kutsallaştırılması gereken insan yaşamına saygı çevresinde günümüz bilim ve teknolojisinin öngördüğü önlemleri dahi almakla yükümlüdür. Her halde, çalışan kimsenin iş güvenliği, işçinin kendi dikkatine bırakılamaz.

Y.10.H.D.;17.04.1984,E.2029,K.2140

KAZALAR NEDEN OLUR

Kazalar Güvensiz Şartların Güvensiz Davranışlarla birleşmesiyle yaşanan anlık olaylardır. Güvensiz Şartların yaratıcısı ve Güvensiz Davranışların sahibi insandır,

İş Sağlığı ve Güvenliğinin performansı tamamıyla insanların yaşam biçimlerinden ve olaylara bakış açısından kaynaklanmaktadır.

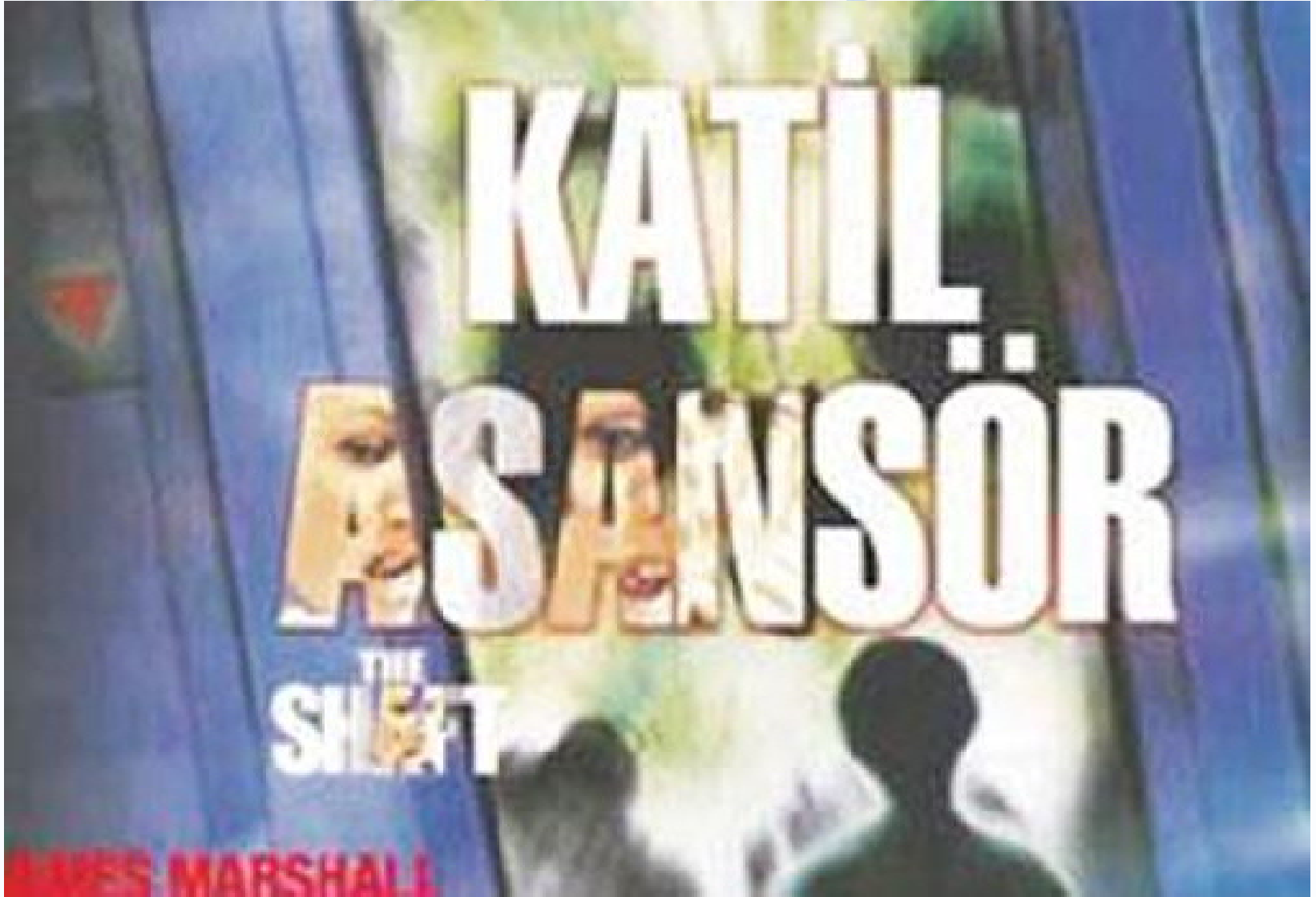

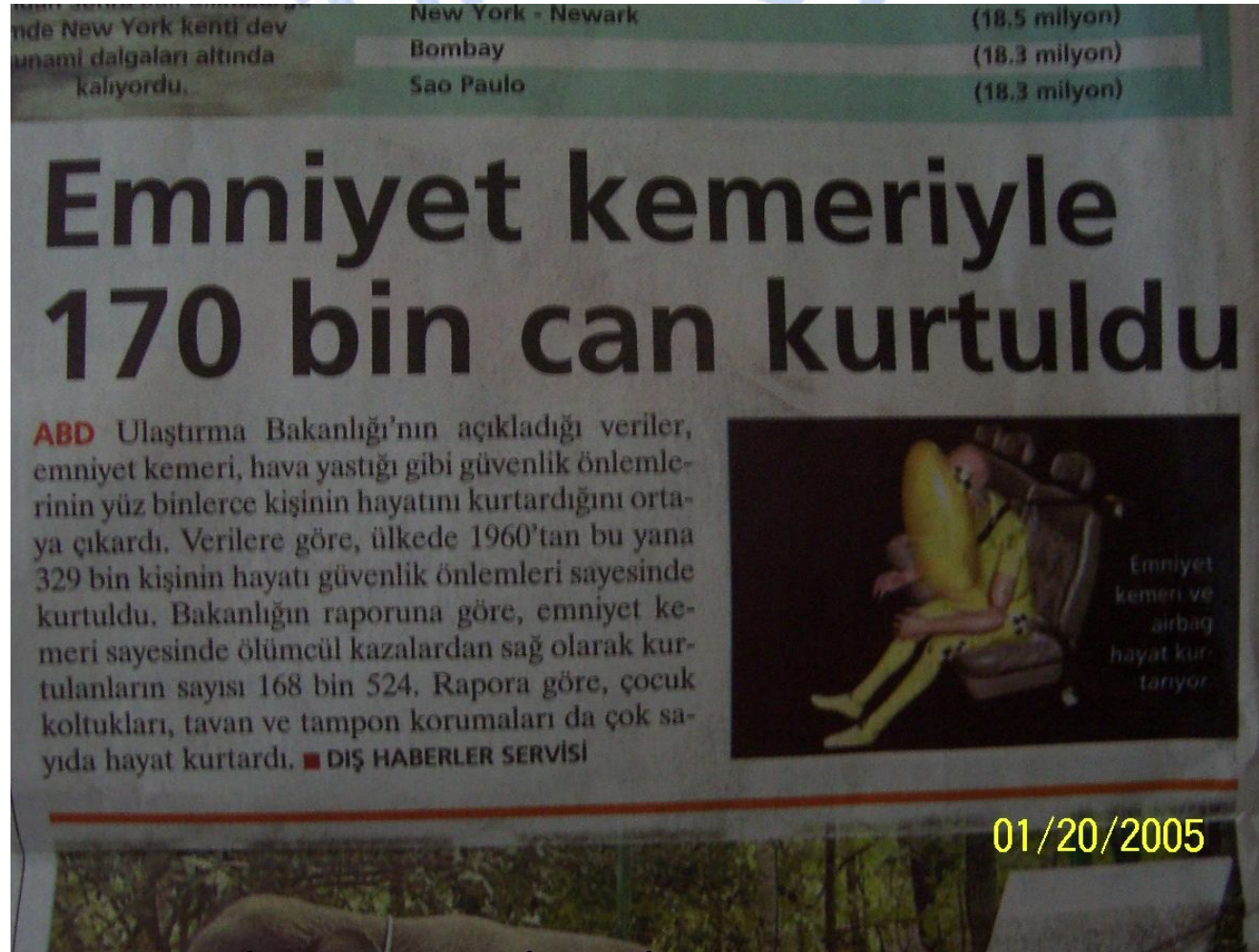
Konya'da Asansör Boşluğuna İşçi Düştü

ALLAHI İSG KORUYUCUSU ATAMA

**KAZALAR BELKİ SIFIR SEVİYESİNE ULAŞILAMAZ AMA KAZA
ŞİDDETLERİ BİRAZ DİKKAT BİRAZ ÖZENLE KAZA ŞİDDETİ
AZALTILABİLİR**

Kaza Nedenleri

Ölüme, hastalığa, yaralanmaya, hasara veya diğer kayıplara sebebiyet veren istenmeyen olay olarak tanımını yaptığımız kazanın nedenleri.

- Ortam koşulları,
- Tasarım hataları,
- Sistem aksaklıkları,
- İnsan faktörünün göz ardı edilmiş olması,
- Eğitim ve denetim eksikliği,

KAZALARIN

% 79 güvensiz hareketler

KAZALARIN

% 19 güvensiz şartlar

KAZALARIN

% 2 nedeni bulunamayan faktörler

% 98 İnsan Hatası

% 2 ŞANS !...

İNSAN HATASI

Güvensiz Şartlar

🧨 EĞİTİMSİZLİK

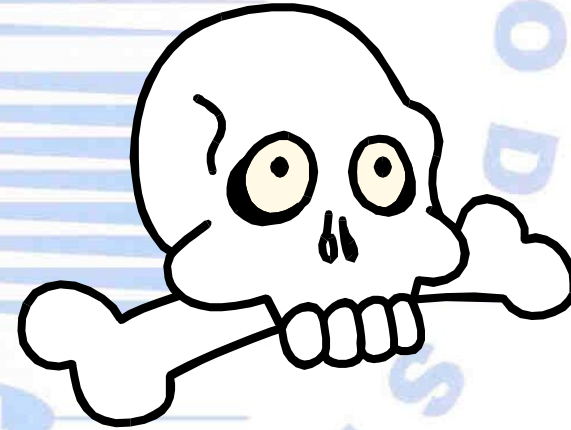
Tehlikelerin Belirlenmesi

- Tehlikelerin belirlenmesinde 3 soru:
 - Zarara yol açabilecek bir kaynak var mı?
 - Zarar nasıl ortaya çıkabilir?
 - Kim veya ne zarar görebilir?
 - Operatörler
 - Bakımcılar
 - Taşeronlar
 - Temizlikçiler

Her 3 dk bir işkzasası oluyor

90 dk 1 kişi sakat kalıyor

4 Saatte 1 kişi hayatını kaybediyor

KAZALAR ÖNLENEBİLİRMİ

İnsan davranışlarının kazaların ana nedenini oluşturduğunu, güvenli olmayan her davranışın kazaya neden olduğunu unutmamak gereklidir.

KAZALAR POLİSİYE TEDBİRLERLE ÖNLENEMEZ

İş sağlığı ve Güvenliğinde temel amaç kazaları önlemektir. Bu amaç için yapılan çalışmalarda esas alınması gereken üç kuralı unutmamak gereklidir.

Öncelikle her kişi kendi iş güvenliğinden sorumludur ve iş güvenliği herkesin sorumluluğundadır.

Disipline edilmiş davranış ve düşünme ile iş kazaları engellenebilir ve yaralanmalar ve meslek hastalıkları önlenabilir.

İş ve İş güvenliği bilincini artırmak için çalışanlara verilen eğitimlerin sürekliliği sağlanmalıdır.

DAVRANIŞ DEĞİŞİKLİĞİ YARATMALIYIZ

DAVRANIŞ DEĞİŞİKLİĞİ

SAVUNMA

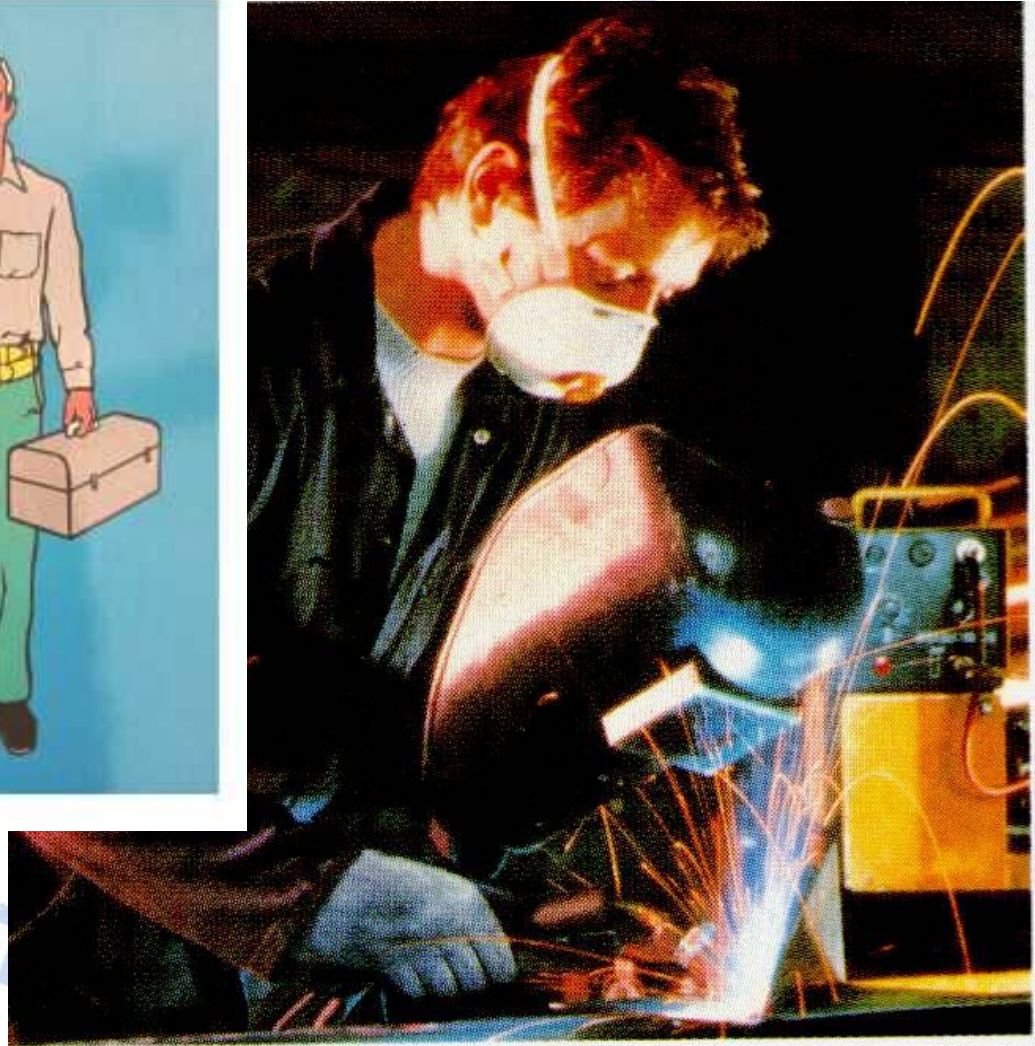
UYGULAMA

İSTEK (Bu yeni Davranışın Yararına İnanır)

BENİMSEME (Öğrendiği Bilgileri Özümler)

BİLGİ (Kişi Önce Bilgi Edinir)

GÜVENLİK GİYİMİLE BAŞLAR

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLARINDA EN STANDARTLARI

**KAFA KORUYUCULARINDA
EN STANDARTLARI**
EN 397 Bareti
EN 443 Yangın (Savunma) Bareti
EN 812 Bariyerli Kep

**KULAK KORUYUCULARINDA
EN STANDARTLARI**
EN 352 - 1 Kulaklıklar
EN 352 - 2 Kulak tıkacıları
EN 352 - 3 Kulaklıkları baretleri

**EL KORUYUCULARINDA
EN STANDARTLARI**
EN 374 Kimyasal madde ve mikro
organizma eldivenleri
EN 374 - 2 Kimyasal maddeyi içine alma
direnci (3 Kademe)
EN 374 - 3 Kimyasal maddeyi içine alma
direnci (6 Kademe)
EN 381 - 1 Çelik örgü eldivenler
EN 388 Antistatik - mekanik iş eldivenleri
EN 407 Sıcak iş ve ısı eldivenleri
EN 420 Genel amaçlı eldivenler
EN 421 İyonize ışınlara - Radyasyona karşı
eldivenler
EN 511 Soğuk iş eldivenleri
EN 650 Yangın mücadele eldivenleri
EN 50237 Elektrik risklerine karşı eldivenler
EN 60903 Parmaksız özel amaçlı eldivenler

**EMNİYET KEMERLERİNDE
EN STANDARTLARI**
EN 341 Yüksekten güvenli indiren sistemler/aparatlar
EN 353 - 1 Düşmeyi önleyen frenleme sistemi
(Dikey hat üzerinde)
EN 353 - 2 Düşmeyi önleyen frenleme sistemi
(Esnek elastik hat üzerinde)
EN 354 Emniyet halatları (Lanyard)
EN 355 Yüksekten ani düşmeyi önleyici çok (enerji)
absorberleri ve emniyet halatları
EN 358 Bel tipi emniyet kemeri ve emniyet halatı
EN 360 Yüksekten ani düşmeyi önleyici, geri sarmalı
ve inertiz (ataletli) tipi makaralar, aparatlar ve
örgü kolumlu halatlar
EN 361 Paraşüt tipi emniyet kemeri
EN 362 Emniyet kancası
EN 363 Düşmeyi durduran sistemler

**AYAK KORUYUCULARINDA
EN STANDARTLARI**
EN 345 Güvenlik ayakkabısı 200 jül
EN 346 Güvenlik ayakkabısı 100 jül
EN 347 Güvenlik ayakkabısı minimal risk
EN 381 - 8 Çelik örgü tozlukslar
EN 381 - 9 Çelik örgü tozlukslar

**GÖZ KORUYUCULARINDA
EN STANDARTLARI**
EN 166 Genel özellikleri
EN 167 Optik test metodları
EN 168 Farklı optik test metodları
EN 169 Kaynak Filtreleri
EN 170 Ultraviyole Filtreleri
EN 171 İnfrared Filtreleri
EN 175 Kaynak siperi - başlıkları
EN 207 208 Laser Filtreleri
EN 379 Elektronik kaynak başlıkları

**SOLUNUM SİSTEMİ KORUYUCULARINDA
EN STANDARTLARI**
EN 136 Tam yüz maskeleri
EN 137 Solunum tüp ve sırtıkları
EN 138 Temiz hava beslemeli maskeler
EN 140 Yarı yüz maskeleri
EN 141 Gaz buhar filtreleri
EN 143 Zerrecek (partikül) filtreleri
EN 146 Kenarından hava beslemeli başlık maskeler
EN 149 Bakım gerektirmeyen maskeler
EN 268 Temiz hava beslemeli başlıklar
EN 270 Kompresörden temiz hava beslemeli başlıklar
EN 403 Kağız maskeleri
EN 405 Bakım gerektirmeyen gaz-buhar maskeleri
(Filtreleri değişimlen maskeler)

**GÖVDE KORUYUCULARINDA
EN STANDARTLARI**
EN 340 Genel iş elbiseleri
EN 343 Yağmurluk
EN 373 Ergimmiş metale koruma sağlayan elbiseler
EN 412 Kesilmeye karşı önük
EN 464 Sıvı - Gaz Kimyasal koruyucu elbiseler
EN 470 Önüklerin genel özellikleri
EN 467 Sıvı kimyasallara karşı koruyucu giysiler
EN 465 Kimyasal koruyucu elbise
EN 471 Reflektif (fosforlu) işaretli elbiseler
EN 469 - EN 531 Isı ve alevden koruyucu donanımlar
EN 863 Makinelere (delinmelere, kesimlere, vb.)
koruma sağlayan elbiseler
EN 1073 - 1 Radyoaktif kirliliğe karşı elbiseler

Konu iki yönden alınmalıdır.

1 -) Kişisel Koruyucu Donanım (KKD)

2 -) Genel olarak kullanılan Koruyucu Güvenlik malzemeleri.

Her iki türdede kullanılan güvenlik malzemeleri Üreticinin, Yönetmelikten kaynaklanan bütün yükümlülüklerini yerine getirdiğini ve bir KKD' nin ilgili tüm uygunluk değerlendirme işlemlerine tabi tutulduğunu gösteren CE Uygunluk İşaretine sahip olmalıdırlar

Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) : Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazlardır.

Genel Kural

Madde 5 — Kişisel koruyucu donanım, risklerin, toplu korumayı sağlayacak teknik önlemlerle veya iş organizasyonu ve çalışma yöntemleriyle önlenemediği veya tam olarak sınırlandırılamadığı durumlarda kullanılacaktır.

BAŞ KORUYUCULARI (Baret) : Çalışanların başlarını herhangi bir kaza anında darbelere, cisim düşmesine ve temasa ve temas anında elektrik çarpmalarına karşı koruyan Güvenlik (şapkasıdır) Malzemesidir.

KULAK KORUYUCULARI (Kulak tıkaçları ve benzeri cihazlar) : Sürekli olarak yüksek düzeyde gürültüye maruz kalınması işitme sistemini etkiler, insan üzerinde fiziksel, zihinsel ve ruhsal tepkilere yolaçar. Kulak koruyucuları gürültülerin seviyesini azaltmakta kullandığımız güvenlik malzemesidir.

GÖZ VE YÜZ KORUYUCULARI

İSG Tüzüğü Madde 524 - Gözler için tehlikeli olan işlerde çalışan her işçiye, gözün korunması için işe en uygun gözlükler verilecek ve işçiler bu gözlükleri kullanacaklardır

SOLUNUM SİSTEMİ KORUYUCULARI

İSG Tüzüğü Madde 533 - İşçilerin kullanacağı maske ve solunum cihazları, işçilerin yüz boyutlarına ve yapacakları işe uygun seçilmiş olacak ve bunların basınç ayar valfları bulunacaktır.

EL VE KOL KORUYUCULARI

İSG Tüzüğü Madde 530 - El ve kolların korunması için kullanılacak eldivenler, işçinin ellerine ve yapacakları işe uygun seçilmiş olacaktır.

Matkap, pres ve benzeri diğer tezgahlarda çalışan işçiler eldiven kullanmayacaklardır.

AYAK VE BACAK KORUYUCULARI

İSG Tüzüğü Madde 532 - Ağır veya yuvarlanabilen malzemenin kaldırılıp taşındığı işlerde, işçilerin pabuçlarının üzerine metal bir koruyucu takılacak veya işçilere, çelik maskaratalı emniyet ayakkabısı verilecektir.

Emniyet ayakkabılarının burunlarındaki metal bombeler, 100 santimetreden düşecek 20 kilogram ağırlığa dayanacak şekilde, çelik veya başka bir maddeden yapılmış olacaktır.

Elektrik işlerinde çalışan işçilere, çivili veya kabaralı ayakkabılar giydirilmeyecek, topukları ve tabanı tahta kavilyalı veya dikişli veya lastik ayakkabılar verilecektir.

CİLT KORUYUCULARI

GÖVDE VE KARIN BÖLGESİ KORUYUCULARI

İSG Tüzüğü Madde 526 - İşçilerin kendi elbiselerine zarar verecek veya bunları sokakta giyilmez bir halde kirletecek işlerde çalışan işçilere, işin gerektirdiği şekil ve nitelikte koruyucu giyim eşyası olarak birer iş elbisesi veya iş gömleği giydirilecektir.

İSG Tüzüğü Madde 527 - Koruyucu elbiseler; vücuda uygun, çalışmada hareketi engellemeyecek nitelikte olacak ve bunların cep kapakları, saçak gibi sarkıntılı kısımları bulunmayacak ve cepleri az ve küçük olacaktır.

İSG Tüzüğü Madde 528 - Döner veya hareket halinde bulunan makinalar yanında veya yakınında çalışırken, önlük takılmayacaktır. Ancak, işin gereği olarak önlük giyilmesi zorunlu olan hallerde, bunların göğüs kısmı, belden ayrı olacak ve her iki kısım da işçinin vücuduna gayet ince bağlarla tturulmuş bulunacaktır.

VÜCUT KORUYUCULARI

(Düşmelere karşı kullanılan donanım)

Madde 529 - Emniyet kemerleri, kromlu kalın kösele kayışlarından veya keten, pamuk dokuma veya uygun diğer bir malzemedен yapılmış olacaktır.

Emniyet kemerleri, en az 12 santimetre genişliğinde ve 6 milimetre kalınlığında uygun malzemedен yapılacak ve taşıma yükü, en az 1150 kilogram olacaktır.

Emniyet kemerlerinin ve teçhizatının, kesik veya kusurlu bulunup bulunmadıkları, perçin veya dikişlerinin sağlam olup olmadıkları, periyodik olarak kontrol edilecek ve arızalar giderilmeden ve kusurlar düzeltilmeden kemerler kullanılmayacaktır.

Emniyet kemerlerinin bütün teçhizatı, kemerin dayanması gereken 1150 kilogram yüke dayanacaktır.

GENEL OLARAK KULLANILAN KORUYUCU GÜVENLİK MALZEMELERİ.

